

สทร. CT-6002:2568

มาตรฐานการทดสอบโดยไม่ทำลายบนรอยเชื่อมรางรถไฟ - การทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ

(STANDARD FOR NON-DESTRUCTIVE TESTING OF RAIL WELDS

- VISUAL TESTING)

1. ทัวไป

การทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟโดยวิธีการตรวจพินิจ (visual testing: VT) เป็นวิธีการทดสอบโดยไม่ทำลาย (non-destructive testing: NDT) ที่อาศัยหลักการตรวจสอบด้วยสายตาโดยตรง หรือใช้เครื่องมือช่วยในการมองเห็น เช่น แว่นขยาย หรือเครื่องมือวัดด้านมิติ เพื่อประเมินลักษณะภายนอกของรอยเชื่อมและบริเวณกระแทกร้อน โดยการทดสอบหารอยความไม่ต่อเนื่องที่ปรากฏบนพื้นผิว เช่น รอยร้าว การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ หรือรูพรุน รวมถึงการประเมินความสม่ำเสมอและคุณภาพของรอยเชื่อม นอกจากนี้ การทดสอบยังครอบคลุมถึงการตรวจสอบความตรงของแนวราง (rail alignment) โดยเฉพาะบริเวณรอยต่อที่ผ่านกระบวนการเชื่อม ซึ่งอาจเกิดความคลาดเคลื่อนในทั้งแนวตั้งและแนวนอนที่ส่งผลกระทบต่อความเรียบของราง ความสั่นสะเทือน และอัตราการสึกหรอของล้อและรางระหว่างการใช้งาน ด้วยเหตุนี้ การทดสอบโดยไม่ทำลายบนรอยเชื่อมรางรถไฟ โดยวิธีการตรวจพินิจ จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการประเมินคุณภาพของรอยเชื่อม ทั้งในด้านความสมบูรณ์ของรอยเชื่อมและความตรงของแนวราง เพื่อให้มั่นใจในความปลอดภัยของการเดินรถไฟ

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อกำหนดวิธีการทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟโดยวิธีการตรวจพินิจ ซึ่งครอบคลุมการทดสอบหารอยความไม่ต่อเนื่องบนผิวรอยเชื่อมและบริเวณกระแทกร้อน รวมถึงการทดสอบความตรงของแนวรางบริเวณรอยเชื่อม

1.1.2 เพื่อกำหนดเกณฑ์การยอมรับของรอยความไม่ต่อเนื่องบนผิวรอยเชื่อม และค่าพิสัยความเผื่อความตรงของแนวรางที่ทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ

1.2 ขอบข่าย

1.2.1 มาตรฐานฉบับนี้ครอบคลุมการทดสอบโดยไม่ทำลายบนรอยเชื่อมรางรถไฟ โดยวิธีการตรวจพินิจบริเวณรอยเชื่อมตอรางที่เชื่อมโดยกระบวนการเชื่อมวาบ (flash butt welding) กระบวนการเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding) และรอยเชื่อมซ่อมหัวรางที่เชื่อมโดยกระบวนการเชื่อมอาร์ก (arc welding) หรือรอยเชื่อมซ่อมหัวรางที่เชื่อมโดยกระบวนการเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)

- 1.2.2 มาตรฐานฉบับนี้ใช้สำหรับการทดสอบโดยไม่ทำลาย โดยวิธีการตรวจพินิจ บนรอยเชื่อมรางรถไฟที่ผลิตจากวัสดุรางเกรด R200 R220 R260 R260Mn R320Cr R350HT และ R350LHT โดยมีน้ำหนักต่อความยาวไม่น้อยกว่า 46 kg/m ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐาน EN 13674-1:2011 หรือรางรถไฟตามมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่า ตามที่อ้างอิงในมาตรฐาน มขร. – C – 005 – 2566
- 1.2.3 มาตรฐานฉบับนี้ใช้สำหรับการทดสอบเพื่อควบคุมคุณภาพรอยเชื่อมในงานก่อสร้างและซ่อมบำรุงรางรถไฟประเภทต่าง ๆ ตามมาตรฐาน มขร. – C – 001 – 2564 ซึ่งครอบคลุมทางรถไฟสำหรับระบบขนส่งทางรางในเมือง ทางรถไฟสำหรับระบบขนส่งทางรางชานเมือง ทางรถไฟสำหรับระบบขนส่งทางรางระหว่างเมือง และทางรถไฟสำหรับปฏิบัติการในย่าน
- 1.2.4 มาตรฐานฉบับนี้กำหนดเกณฑ์การยอมรับหรือไม่ยอมรับรอยความไม่ต่อเนื่องของรอยเชื่อมรางไฟ และเกณฑ์การยอมรับค่าพิกัดความเผื่อความตรงของแนวราง เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการประเมินผล นอกเหนือจากเกณฑ์การยอมรับตามมาตรฐานฉบับนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากองค์กร
- 1.2.5 การทดสอบรอยเชื่อมรางโดยวิธีการตรวจพินิจ สามารถดำเนินการได้ทันทีหลังจากการรอยเชื่อมเย็นตัวลงใกล้อุณหภูมิห้อง ในกรณีที่ต้องการทดสอบหารอยร้าวขณะเย็น (cold crack) ต้องทดสอบหลังจากการเชื่อมแล้วเสร็จไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง
- 1.2.6 มาตรฐานฉบับนี้ใช้หน่วยวัดในระบบสากล SI Units (International System Of Units) เป็นหลัก

2. มาตรฐานอ้างอิง

- 2.1 มขร. – C – 001 มาตรฐานการแบ่งประเภททางรถไฟ (track classification)
- 2.2 มขร. – C – 003 มาตรฐานการตรวจสอบความเสียหายของรางรถไฟ (rail inspection)
- 2.3 มขร. – C – 005 มาตรฐานองค์ประกอบทางรถไฟ (track components)
- 2.4 IAB-360r1–25 IIW Guideline for Implementation of IIW Scheme for Certification of Welding Inspection Personnel
- 2.5 ASNT SNT–TC–1A Personnel qualification and Certification in Nondestructive testing
- 2.6 ISO 9712 Non-destructive testing – Qualification and certification of NDT personal
- 2.7 AWS QC1 Specification for AWS Certification of Welding Inspectors (CWI)
- 2.8 EN 13674–1 Railway applications – Track – Rail – Part 1: Vignole railway rails 46 kg/m and above

2.9 CSWIP-WI-6-92 Requirements for the Certification of Visual Welding Inspectors

Welding Inspectors and Senior Welding Inspectors (fusion welding) in accordance with the requirements of BS EN ISO 17637

มาตรฐานอ้างอิงในมาตรฐานฉบับนี้ให้ใช้ฉบับล่าสุด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดแย้งกับมาตรฐานฉบับนี้

3. นิยาม

“การทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ” (visual testing: VT) หมายถึง วิธีการทดสอบโดยไม่ทำลายเพื่อหารอยบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นด้วยสายตาหรือใช้เครื่องมือช่วยขยาย

“การเชื่อมวาบ” (flash butt welding) หมายถึง การเชื่อมชนความต้านทานซึ่งชิ้นงานเคลื่อนเข้าหากันอย่างช้า ๆ โดยมีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านเฉพาะจุดสัมผัสทำให้โลหะเอี่ยม และเมื่ออุณหภูมิเชื่อมสูงถึงจุดที่กำหนดแล้วจะมีแรงดันชิ้นงานเข้าหากัน

“การเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก” (aluminothermic welding) หมายถึง การเชื่อมหลอม (fusion welding) ซึ่งความร้อนในการเชื่อมได้จากการเกิดปฏิกิริยาของสารผสมเทอร์มิต ทำให้โลหะเกิดการหลอมเหลวกลายเป็นโลหะเชื่อมชิ้นงานที่ถูกทำให้ร้อนไว้ก่อนแล้ว

“เกณฑ์การยอมรับ” (acceptance criteria) หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินการยอมรับของรอยความไม่ต่อเนื่องของรอยเชื่อมซึ่งเป็นไปตามที่มาตรฐานนี้กำหนด

“ข้อกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน” (work instruction: WI) หมายถึง เอกสารที่กำหนดขั้นตอน วิธีการ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องตามมาตรฐาน

“ข้อกำหนดวิธีการเชื่อม” (welding procedure specification: WPS) หมายถึง เอกสารที่กำหนดรายละเอียด ขั้นตอนปฏิบัติ และตัวแปรกำหนดในการเชื่อม ใช้เพื่อควบคุมการเชื่อมเพื่อให้ได้งานที่ตรงตามมาตรฐานหรือข้อกำหนด

“ฐานราง (rail foot) หมายถึง ส่วนล่างของรางที่รองรับและถ่ายน้ำหนักลงบนหมอนรองราง

“บริเวณกระทบร้อน” (heat-affected zone: HAZ) หมายถึง บริเวณโลหะชิ้นงานที่ได้รับผลกระทบจากความร้อนจากการเชื่อม การเชื่อมประสาน การบัดกรี หรือการตัดด้วยความร้อน ส่งผลให้คุณสมบัติเชิงกลหรือโครงสร้างจุลภาคเปลี่ยนแปลง

“ใบรายงานการทดสอบ” (testing report) หมายถึง ใบแสดงรายละเอียดของการทดสอบพร้อมด้วยผลการทดสอบ

“ใบสัณนิเทศการทำงาน” (written procedure) หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดวิธีการทดสอบที่ใช้กับรางรถไฟหรือรอยเชื่อมรางรถไฟโดยเฉพาะ โดยต้องระบุขั้นตอน วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานฉบับนี้

“ผู้ทดสอบ” (examiner หรือ inspector) หมายถึง ผู้ทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟโดยวิธีการตรวจพินิจ

“ราง” (rail) หมายถึง รางเหล็กที่รับน้ำหนักและถ่ายทอดภาระจากล้อรถไฟไปยังหมอนรองรางรถไฟ และเป็นตัวประกอบการวิ่งของรถไฟ

“รอยความไม่ต่อเนื่อง” (discontinuity) หมายถึง รอยแยกในเนื้อวัสดุ

“รอยเชื่อม” (weld) หมายถึง รอยที่เกิดจากการเชื่อมโลหะ

“รอยบกพร่อง” (defect) หมายถึง รอยความไม่ต่อเนื่องรอยหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งที่เกินเกณฑ์การยอมรับที่กำหนด

“รอยร้าวขณะเย็น” (cold crack) หมายถึง รอยร้าวที่เกิดหลังการเชื่อม ขณะโลหะเย็นลงใกล้อุณหภูมิห้อง โดยมีสาเหตุจากไฮโดรเจนตกค้าง ความเค้นตกค้าง และโครงสร้างเปราะ

“หน่วยงานทดสอบ” (agency) หมายถึง หน่วยงานซึ่งคู่สัญญาเป็นผู้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟโดยวิธีการตรวจพินิจ

“หัวราง” (rail head) หมายถึง ส่วนของรางด้านบนที่รองรับล้อรถไฟ

“เอวราง” (rail web) หมายถึง ส่วนของรางที่อยู่ระหว่างหัวรางและฐานราง

“องค์กร” (railway authority) หมายถึง หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการขนส่งทางราง หรือเจ้าของโครงการ หรือผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นเจ้าของโครงสร้างพื้นฐาน

4. เงื่อนไขการทดสอบ

4.1 ก่อนการทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ หน่วยงานทดสอบต้องได้รับการอนุมัติใบสั่งเทคนิคการทำงาน (written procedure) จากองค์กร ซึ่งต้องจัดทำและลงนามรับรองโดยบุคลากรด้านการทดสอบโดยไม่ทำลาย โดยวิธีการตรวจพินิจ ระดับ 3 ตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในหัวข้อที่ 5 โดยใบสั่งเทคนิคการทำงานต้องระบุหัวข้อหลักอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

4.1.1 ชื่อใบสั่งเทคนิคการทำงาน เลขที่เอกสาร วันที่จัดทำ ชื่อผู้จัดทำ ชื่อผู้อนุมัติ และชื่อองค์กร

4.1.2 วัตถุประสงค์ ขอบเขต และเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 เงื่อนไขการทดสอบ

4.1.4 คุณสมบัติของผู้ทดสอบ

4.1.5 รายการเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้

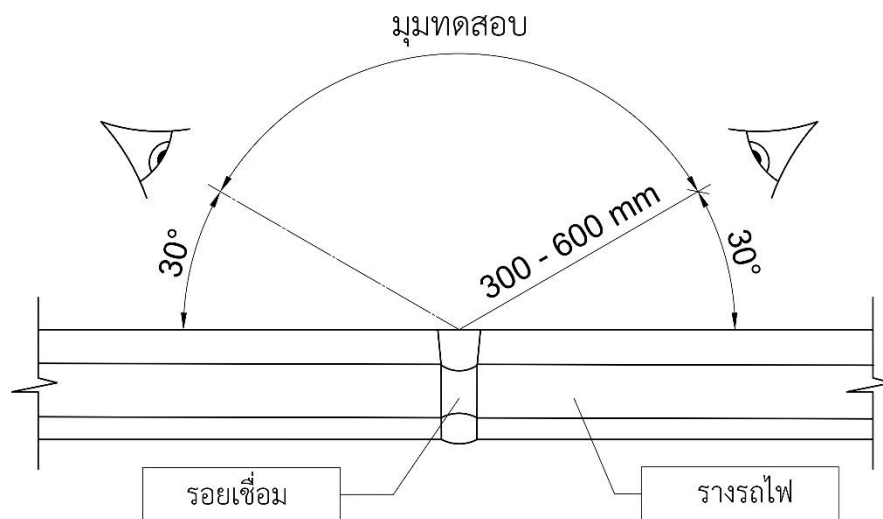
4.1.6 ขั้นตอนการทดสอบ

4.1.7 เกณฑ์การยอมรับ

4.1.8 รูปแบบและรายละเอียดการรายงานผลการทดสอบ

4.1.9 วิธีการดำเนินการเมื่อผลการทดสอบไม่เป็นไปตามเกณฑ์การยอมรับ

- 4.2 ก่อนการทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ ต้องทำความสะอาดรอยเชื่อมและบริเวณใกล้เคียงโดยรอบอย่างน้อย 25 mm บริเวณที่ทดสอบต้องแห้งสนิทและปราศจากสิ่งสกปรก จารบี น้ำมัน คราบสเกล สลักเม็ดโลหะกระเด็น สี และสิ่งอื่น ๆ ที่อาจปกปิดหรือบดบังรอยความไม่ต่อเนื่องได้
- 4.3 การทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ ควรกระทำในระยะห่างจากผิวที่ทดสอบระหว่าง 300 mm ถึง 600 mm โดยมุมทดสอบให้เป็นไปตามที่แสดงในรูปที่ 1
- 4.4 บริเวณผิวที่ทดสอบต้องมีค่าความสว่างไม่น้อยกว่า 350 lx โดยค่าความสว่างที่แนะนำควรอยู่ที่ 500 lx
- 4.5 สามารถใช้แหล่งกำเนิดแสงเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความคมชัดของการทดสอบและช่วยให้สามารถมองเห็นรอยความไม่ต่อเนื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

รูปที่ 1 มุมทดสอบ

(ข้อ 4.3)

ที่มา: ประยุกต์จากมาตรฐาน ISO 17637:2016 Non-destructive testing of weld
– Visual testing of fusion-welded joint

5. คุณสมบัติของผู้ทดสอบ

การทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟ โดยวิธีการตรวจพินิจและการประเมินผลเพื่อการยอมรับ ต้องดำเนินการโดยบุคลากรที่มีคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสม มาตรฐานฉบับนี้กำหนดให้บุคลากรที่ทดสอบต้องได้รับการรับรองตามมาตรฐานอย่างน้อยหนึ่งมาตรฐาน ดังนี้ (1) มาตรฐาน ISO 9712 (2) มาตรฐาน ASNT SNT-TC-1A (3) มาตรฐาน AWS CWI (4) มาตรฐาน CSWIP (5) มาตรฐาน IIW IWI-C หรือมาตรฐานอื่นที่มีระดับเทียบเท่า ซึ่งได้รับการยอมรับจากองค์กร หรือเป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดของสัญญา

6. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ

มาตรฐานฉบับนี้แนะนำให้ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดสอบดังต่อไปนี้ โดยมีภาพตัวอย่างเครื่องมือและรายละเอียดการใช้งานแสดงไว้ในภาคผนวก ก

6.1 ไม้บรรทัด (steel ruler) หรือสายวัด

6.2 ไม้วัดความตรงราง (rail straight edge gauge)

6.3 เกจวัดแนวเชื่อมเอนกประสงค์ (multi-purpose gauge)

6.4 เครื่องมือวัดความเข้มของแสงสว่าง (lux meter)

6.5 ฟीलเลอร์เกจ (feeler gauge)

6.6 แวนขยาย กำลังขยายระหว่าง 2 ถึง 5 เท่า

6.7 เครื่องมือช่วยในการทดสอบโดยการวิพากษ์ เช่น กระดาษ ไฟฉาย เป็นต้น

หมายเหตุ เครื่องมือจะต้องได้รับการสอบเทียบหรือการทวนสอบจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ อย่างน้อยทุก 12 เดือน เพื่อรักษาความถูกต้องและแม่นยำในการใช้งาน

7. รายละเอียดการทดสอบรอยเชื่อมรางรถไฟโดยวิธีการตรวจพินิจ

การทดสอบรอยเชื่อมรางโดยวิธีการตรวจพินิจแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ การทดสอบก่อนการเชื่อม ระหว่างการเชื่อม และหลังการเชื่อม โดยต้องดำเนินการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

7.1 การทดสอบก่อนการเชื่อม

7.1.1 ขนาดและรูปร่างของการเตรียมรอยเชื่อม ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดวิธีการเชื่อม (WPS)

7.1.2 ความตรงศูนย์ (alignment) และตำแหน่งการติดตั้งราง ต้องสอดคล้องกับแบบรูปหรือข้อกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน (WI)

7.1.3 ความสะอาดผิวรอยต่อและบริเวณใกล้เคียงอย่างน้อย 25 mm ต้องปราศจากคราบสกปรกและสิ่งปนเปื้อน

7.2 การทดสอบระหว่างการเชื่อม

7.2.1 รอยเชื่อมทุกรอยหรือทุกชั้นต้องได้รับการทำความสะอาดก่อนการเชื่อมในขั้นถัดไป โดยต้องปราศจากสิ่งสกปรกหรือวัสดุใด ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรอยเชื่อม

7.2.2 รอยความไม่ต่อเนื่องที่ปรากฏบนรอยเชื่อมและบริเวณกระแทกร้อน (HAZ) เช่น รอยร้าว การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ หรือรูพรุน หากพบรอยความไม่ต่อเนื่องใด ๆ ต้องได้รับการแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการเชื่อมในขั้นถัดไป

7.2.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการหลอมระหว่างรอยเชื่อมแต่ละชั้น และระหว่างรอยเชื่อมกับราง โดยพิจารณาจากรูปร่างของรอยเชื่อมและลักษณะของการหลอมที่เหมาะสมก่อนการเชื่อมชั้นถัดไป

หมายเหตุ ข้อกำหนดการทดสอบระหว่างการเชื่อมนี้ ใช้สำหรับรอยเชื่อมซ่อมหัวรางที่เชื่อมโดยกระบวนการเชื่อมอาร์กเท่านั้น

7.3 การทดสอบหลังการเชื่อม

7.3.1 ผิวรอยเชื่อมและบริเวณใกล้เคียงต้องทำความสะอาด โดยขจัดสิ่งสกปรกหรือสิ่งแปลกปลอมต่าง ๆ เช่น สลัก เศษโลหะ หรือวัสดุอื่นใดที่อาจบดบังรอยความไม่ต่อเนื่องบนผิวรอยเชื่อม

7.3.2 การเจียรรอยเชื่อมบริเวณหัวรางครั้งสุดท้าย ต้องทำโดยหลีกเลี่ยงการเกิดความร้อนสะสมที่สูงเกินไป ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสมบัติทางโลหะวิทยาของรอยเชื่อมและราง

7.3.3 ความเรียบของผิวรอยเชื่อม (flatness) และการควบคุมโลหะเชื่อมส่วนเกินภายหลังการเจียร (reinforcement) ต้องทดสอบโดยการวัดระยะจากผิวรอยเชื่อมชั้นสุดท้ายหลังการเจียรครั้งสุดท้ายถึงระดับผิวราง โดยใช้ไม้วัดความตรงรางร่วมกับฟิลเลอร์เกจ สำหรับทดสอบบริเวณบนหัวรางและข้างหัวราง และใช้เกจวัดแนวเชื่อมเอนกประสงค์สำหรับทดสอบบริเวณเอวรางและฐานราง โดยผลการทดสอบต้องไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์การยอมรับในหัวข้อที่ 9.1

7.3.4 รอยความไม่ต่อเนื่องที่ปรากฏบนผิวรอยเชื่อม เช่น รอยร้าว การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ หรือรูพรุน รวมถึงบริเวณกระพุ้งร้อน ต้องไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์การยอมรับในหัวข้อที่ 9.2

7.3.5 ความตรงของแนวรางบริเวณรอยเชื่อมต้องเป็นไปตามวิธีการทดสอบที่ระบุไว้ในภาคผนวก ข และต้องไม่เกินค่าความคลาดเคลื่อนที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์การยอมรับในหัวข้อที่ 9.3 โดยข้อกำหนดนี้ใช้กับรางที่ติดตั้งบนทางตรงเท่านั้น ในกรณีที่ต้องการทดสอบรางที่ติดตั้งบนทางโค้ง ต้องได้รับการอนุมัติจากองค์กร

8. การรายงานผลการทดสอบ

การรายงานผลการทดสอบจะต้องจัดทำในใบรายงานผลการทดสอบ โดยต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ตัวอย่างใบรายงานผลการทดสอบแสดงไว้ในภาคผนวก ค

8.1 ชื่อโครงการและวันที่ทดสอบ

8.2 รายชื่อและคุณสมบัติของผู้ทดสอบ

8.3 ชื่อหน่วยงานทดสอบ

8.4 เอกสารอ้างอิงที่ใช้ทดสอบ เช่น WPS WI หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

8.5 อัตลักษณ์ของรอยเชื่อมที่ทดสอบ เช่น หมายเลขรอยเชื่อม ตำแหน่งราง

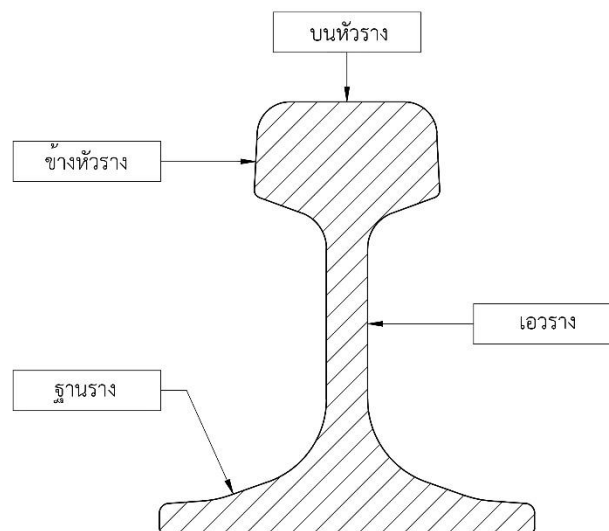
8.6 ชนิดและขนาดของรางที่ทดสอบ

- 8.7 ประเภทรอยเชื่อม เช่น เชื่อมต่อราง หรือเชื่อมซ่อมหัวราง
  - 8.8 กระบวนการเชื่อม
  - 8.9 ชนิดของโลหะเติม (ถ้ามี)
  - 8.10 รายการเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ทดสอบ พร้อมหมายเลขประจำเครื่องมือและวันที่สอบเทียบครั้งสุดท้าย
  - 8.11 ค่าความสว่างบริเวณที่ทดสอบ และแหล่งกำเนิดแสงที่ใช้
  - 8.12 รายงานผลการทดสอบโลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจีย
  - 8.13 รายละเอียดรอยความไม่ต่อเนื่องบนผิวรอยเชื่อม พร้อมทั้งระบุขนาดและตำแหน่ง (ถ้ามี)
  - 8.14 ผลการทดสอบความตรงของแนวรางบริเวณรอยเชื่อม
  - 8.15 ผลการประเมินโดยสรุปตามเกณฑ์การยอมรับที่ใช้ (ผ่าน/ไม่ผ่าน) พร้อมข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)
9. เกณฑ์การยอมรับ

9.1 โลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจีย (reinforcement)

โลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจียครั้งสุดท้ายของรอยเชื่อมต่อราง และรอยเชื่อมซ่อมหัวราง ต้องมีค่าไม่เกิน เกณฑ์ที่ระบุไว้ในตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ตามลำดับ โดยองค์ประกอบของรางแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 องค์ประกอบของราง

(ข้อ 9.1)

ที่มา: ประยุกต์จากมาตรฐาน AS 1085.20 – 2020 *Railway Track Material*

Part 20: Welding of steel rail

ตารางที่ 1 เกณฑ์การยอมรับการทดสอบโลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจียของรอยเชื่อมต่อราง
(ข้อ 9.1)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	โลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจีย (mm)			
		บนหัวราง	ข้างหัวราง	เอวราง	ฐานราง
1	การเชื่อมวาบ (flash butt welding)	0.0 ถึง +0.15	0.0 ถึง +0.3	0.0 ถึง +2.0	0.0 ถึง +2.0
2	การเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	0.0 ถึง +0.15	0.0 ถึง +0.3	ไม่ต่ำกว่า ผิวราง	ไม่ต่ำกว่า ผิวราง

ตารางที่ 2 เกณฑ์การยอมรับการทดสอบโลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจียของรอยเชื่อมซ่อมหัวราง
(ข้อ 9.1)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	โลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจีย (mm)			
		บนหัวราง	ข้างหัวราง	เอวราง	ฐานราง
1	การเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	0.0 ถึง +0.15	0.0 ถึง +0.3	–	–
2	การเชื่อมอาร์ก (arc welding)	0.0 ถึง +0.15	0.0 ถึง +0.3	–	–

9.2 รอยความไม่ต่อเนื่อง (discontinuity)

รอยความไม่ต่อเนื่องบนผิวรอยเชื่อมของรอยเชื่อมต่อรางและรอยเชื่อมซ่อมหัวราง ต้องไม่ปรากฏ รอยบกพร่องใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในตารางที่ 3 และตารางที่ 4 ตามลำดับ โดยตัวอย่างภาพรอยบกพร่อง แต่ละชนิดแสดงไว้ในภาคผนวก ง

ตารางที่ 3 ชนิดรอยบกพร่องที่ไม่ยอมรับบนรอยเชื่อมต่อราง
(ข้อ 9.2)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	ชนิดรอยบกพร่อง
1	การเชื่อมวาบ (flash butt welding)	การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)
2	การเชื่อมด้วยอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	รอยไหม้จากทราย (sand burn)

ตารางที่ 3 ชนิดรอยบกพร่องที่ไม่ยอมรับบนรอยเชื่อมต่อราง (ต่อ)
(ข้อ 9.2)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	ชนิดรอยบกพร่อง
2	การเชื่อมด้วยอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	รอยบกพร่องบนวงรอบรอยเชื่อม (surface defects in the weld collar)
		รอยฉีกขณะร้อน (thermal contraction – hot tear)
		รอยร้าวจากการล้า (fatigue cracks)
		รอยฉีกตามขวางของรอยเชื่อม (transversal tearing of the surface weld material)
		ความเสียหายของวงรอบรอยเชื่อม บริเวณรูระบายแก๊ส (weld collar damage at vent riser)

ตารางที่ 4 ชนิดรอยบกพร่องที่ไม่ยอมรับบนรอยเชื่อมซ่อมหัวราง
(ข้อ 9.2)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	ชนิดรอยบกพร่อง
1	การเชื่อมด้วยอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	รอยไหม้จากทราย (sand burn)
		รอยบกพร่องบนวงรอบรอยเชื่อม (surface defects in the weld collar)
		รอยฉีกขณะร้อน (thermal contraction – hot tear)
		รอยร้าวจากการล้า (fatigue cracks)
		รอยฉีกตามขวางของรอยเชื่อม (transversal tearing of the surface weld material)
		ความเสียหายของวงรอบรอยเชื่อม บริเวณรูระบายแก๊ส (weld collar damage at vent riser)
2	การเชื่อมอาร์ก (arc welding)	รูพรุน (porosity)
		รอยร้าวบนผิวราง (surface cracking)
		รอยร้าวตามขวาง (transverse cracking)
		การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)

9.3 ความตรงของแนวราง (rail alignment)

ความตรงของแนวรางในบริเวณรอยเชื่อมต่อราง และรอยเชื่อมซ่อมหัวรางต้องไม่เกินค่าที่ระบุไว้ในตารางที่ 5 และ ตารางที่ 6 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 เกณฑ์การยอมรับการทดสอบความตรงของแนวรางบนรอยเชื่อมต่อราง
(ข้อ 9.3)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวราง (mm)	
		แนวตั้ง (บนหัวราง)	แนวนอน (ข้างหัวราง)
1	การเชื่อมวาบ (flash butt welding)	0.0 ถึง +0.3	-0.5 ถึง +0.5
2	การเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	0.0 ถึง +0.3	-0.5 ถึง +0.5

ตารางที่ 6 เกณฑ์การยอมรับการทดสอบความตรงของแนวรางบนรอยเชื่อมซ่อมหัวราง
(ข้อ 9.3)

ลำดับ	กระบวนการเชื่อม	ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวราง (mm)	
		แนวตั้ง (บนหัวราง)	แนวนอน (ข้างหัวราง)
1	การเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic welding)	0.0 ถึง +0.3	-0.5 ถึง +0.5
2	การเชื่อมอาร์ก (arc welding)	0.0 ถึง +0.3	-0.5 ถึง +0.5

10. เอกสารอ้างอิง

- 10.1 สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (2560). มาตรฐานเลขที่ มอก. 2750 – 2559 การทดสอบรอยเชื่อมโดยไม่ทำลาย – การทดสอบรอยเชื่อมแบบหลอมละลาย โดยวิธีการตรวจพินิจ
- 10.2 สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558). พจนานุกรมศัพท์การเชื่อม ฉบับราชบัณฑิตยสภา
- 10.3 กรมโยธาธิการและผังเมือง (2551). มาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง มยผ. 1561-51 มาตรฐานการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กgrupพรรณด้วยวิธีตรวจพินิจ (*Standard Method for Weldment Examination in Steel Structure with Visual Method*)
- 10.4 European Standard. (2021). EN 16729-5:2021 *Railway applications – Infrastructure – Non-destructive testing on rails in track – Part 5: Non-destructive testing on rails in track*
- 10.5 Australian Standard. (2020). AS 1085.20 – 2020 *Railway Track Material Part 20: Welding of steel rail.*
- 10.6 International Organization for Standardization. (2016). *International Standard ISO 17637 Non-destructive testing of weld – Visual Testing of Fusion-welded Joints.*
- 10.7 American Railway Engineering and Maintenance-of-Way Association. (2015). *Chapter 4 Rail Part 3.11 Specification for Fabrication of Continuous Welded Rail.*
- 10.8 British Standard. (2006). *BS EN 14730-2:2006 Railway application – Track – Aluminothermic welding of rails - Part 2: Qualification of aluminothermic welders, approval of contractors and acceptance of weld*

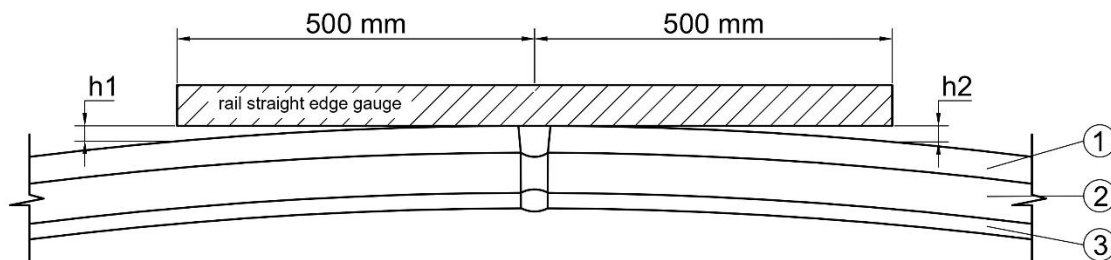
ภาคผนวก ก

การทดสอบความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวราง

1. การทดสอบความตรงของแนวรางบริเวณรอยเชื่อม ต้องทดสอบทั้งในแนวตั้ง (vertical alignment) และแนวนอน (horizontal alignment) โดยวัดจากจุดกึ่งกลางของรอยเชื่อมไปยังแต่ละด้านของแนวราง ในระยะด้านละ 500 mm
2. การทดสอบต้องใช้ไม้วัดความตรงราง โดยวางให้จุดกึ่งกลางของไม้วัดความตรงราง อยู่ในช่วง ± 20 mm จากจุดกึ่งกลางของรอยเชื่อม
3. การวัดความตรงของแนวรางในแนวตั้ง (vertical alignment) ต้องทดสอบบนหัวราง โดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี ดังนี้
  - 3.1 กรณีที่รางโค้งนูน (peak) ดังที่แสดงในรูปที่ ก.1 ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางสามารถ ประเมินได้โดยใช้สมการที่ ก.1

$$P = \frac{h1 + h2}{2} \quad (\text{ก.1})$$

เมื่อ P คือ ความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางในแนวตั้ง
 $h1$ และ $h2$ คือ ระยะห่างที่วัดได้จากบริเวณผิวบนหัวรางทั้งสองด้าน

คำอธิบาย

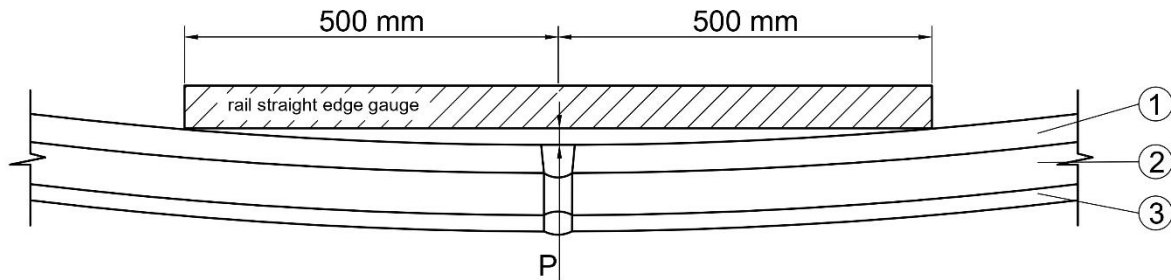
- 1 หมายถึง หัวราง
- 2 หมายถึง เอวราง
- 3 หมายถึง ฐานราง

$h1$ และ $h2$ หมายถึง ระยะห่างบริเวณบนหัวรางทั้งสองด้าน

รูปที่ ก.1 การวัดความตรงของแนวราง - แนวตั้ง กรณีที่รางโค้งนูน (Peak)
(ข้อ ก.3)

ที่มา: ประยุกต์จากมาตรฐาน BS EN 14730-2:2006 Railway application – Track – Aluminothermic welding of rails - Part 2: Qualification of aluminothermic welders, approval of contractors and acceptance of weld

3.2 กรณีที่รางโค้งแอ่น (dip) ดังที่แสดงในรูปที่ ก.2 ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางสามารถประเมินได้จากค่า P ซึ่งจะมีค่าเป็นลบ ทั้งนี้มาตรฐานฉบับนี้ไม่ยอมรับกรณีดังกล่าว

คำอธิบาย

- 1 หมายถึง หัวราง
- 2 หมายถึง เอวราง
- 3 หมายถึง ฐานราง

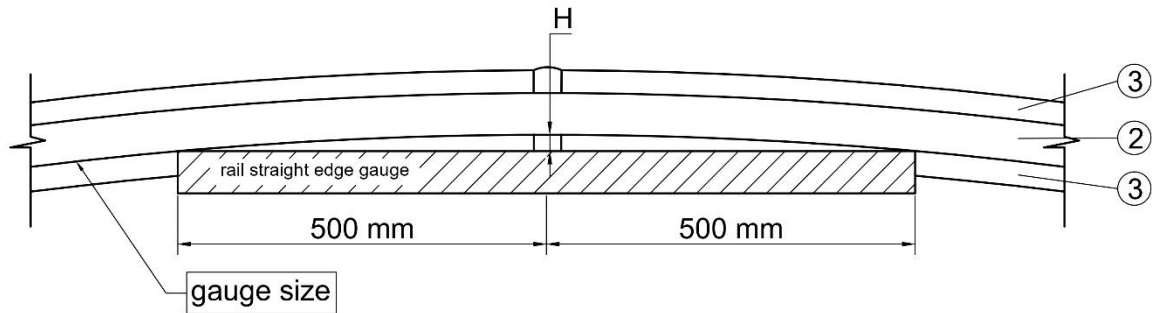
P หมายถึง ความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางในแนวตั้ง

รูปที่ ก.2 การวัดความตรงของแนวราง - แนวตั้ง กรณีที่รางโค้งแอ่น (Dip)

(ข้อ ก.3)

ที่มา: ประยุกต์จากมาตรฐาน BS EN 14730-2:2006 Railway application – Track – Aluminothermic welding of rails - Part 2: Qualification of aluminothermic welders, approval of contractors and acceptance of weld

4. การวัดความตรงของแนวรางในแนวนอน (horizontal alignment) ต้องทดสอบข้างหัวราง ฝั่งด้านใน (gauge size) โดยวัดในตำแหน่งที่อยู่ต่ำกว่าระดับผิวบนหัวรางลงมา 14 mm ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางในแนวนอนสามารถประเมินได้ตามที่แสดงในรูปที่ ก.3
5. ค่าความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางทั้งในแนวตั้งและแนวนอน ต้องวัดโดยใช้ฟิลเลอร์เกจ และต้องบันทึกผลการทดสอบลงในใบรายงานผลการทดสอบ

คำอธิบาย

2 หมายถึง หัวราง

3 หมายถึง ฐานราง

H หมายถึง ความคลาดเคลื่อนความตรงของแนวรางในแนวนอน

รูปที่ ก.3 การวัดความตรงของแนวราง - แนวนอน

(ข้อ ก.4)

ที่มา: ประยุกต์จากมาตรฐาน BS EN 14730-2:2006 Railway application – Track – Aluminothermic welding of rails - Part 2: Qualification of aluminothermic welders, approval of contractors and acceptance of weld

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างรายการเครื่องมือและอุปกรณ์ทดสอบ

ลำดับ	ชื่อเครื่องมือ	รายละเอียดการใช้งาน	คุณลักษณะเฉพาะ	ภาพตัวอย่าง
1	ไม้บรรทัด (steel ruler)	ใช้สำหรับการวัดขนาดทั่วไป เช่น ขนาดรอยต่อ ความยาวของรอยบกพร่อง หรือระยะจากตำแหน่งอ้างอิง	- พิสัยการวัด ไม่น้อยกว่า 1 m - ความแม่นยำในการอ่าน ไม่น้อยกว่า 1 mm	
2	ไม้วัดความตรงราง (rail straight edge gauge)	ใช้ตรวจสอบความตรงของรางในแนวตั้ง (vertical) และแนวนอน (horizontal) โดยเฉพาะบริเวณรอยเชื่อม	- ผลิตจากโลหะความหนา ไม่น้อยกว่า 6 mm - พิสัยการวัด ไม่น้อยกว่า 1 m - ความเรียบของผิวที่ใช้ทดสอบ ไม่น้อยกว่า 20 μm	
3	เกจวัดแนวเชื่อม เอนกประสงค์ (multi-purpose gauge)	ใช้วัดขนาดรอยเชื่อม เช่น ความสูงของโลหะเชื่อม ส่วนเกิน (reinforcement) รอยเว้า (undercut) หรือ ความลึกของรอยบากมุม รอยต่อ	- พิสัยการวัด ไม่น้อยกว่า 20 mm - ความแม่นยำในการอ่าน ไม่น้อยกว่า 0.5 mm	
4	เครื่องมือวัดความเข้มของแสงสว่าง (lux meter)	ตรวจวัดระดับความสว่างในพื้นที่ทดสอบให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	- พิสัยการวัด ไม่น้อยกว่า 2,000 lx - ความแม่นยำในการอ่าน ไม่น้อยกว่า 1 lx	

ลำดับ	ชื่อเครื่องมือ	รายละเอียดการใช้งาน	คุณลักษณะเฉพาะ	ภาพตัวอย่าง
5	ฟีลเลอร์เกจ (feeler gauge)	วัดค่าความคลาดเคลื่อนของแนวตรงราง (gap) ระหว่างไม้วัดความตรงรางกับผิวราง	- ความแม่นยำในการวัดไม่น้อยกว่า 0.05 mm	
6	กระจกเงา (inspection mirror)	ใช้สะท้อนภาพเพื่อดูบริเวณที่มองไม่เห็นโดยตรง เช่น ใต้รอยเชื่อม หรือด้านในแอวราง	- กระจกเงาทรงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางอยู่ในช่วง 25 - 50 mm - ด้ามจับแบบยืดหด ความยาวเมื่อยืดออกไม่น้อยกว่า 300 mm	
7	ไฟฉาย (inspection light)	เพิ่มแสงสว่างในระหว่างการทดสอบ โดยเฉพาะในบริเวณที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ เช่น ใต้หัวราง พื้นที่อับแสง หรือบริเวณที่เกิดเงาซึ่งอาจบดบังรายละเอียดของรอยเชื่อมหรือพื้นผิวราง	- ความสว่างที่ไม่น้อยกว่า 1,000 lx	

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างใบรายงานผลการทดสอบโดยไม่ทำลายบนรอยเชื่อมรางรถไฟ - การทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ

โลโก้ หน่วยงานทดสอบ	ใบรายงานผลการทดสอบโดยไม่ทำลายบนรอยเชื่อมรางรถไฟ การทดสอบโดยวิธีการตรวจพินิจ			ชื่อ - ที่อยู่ หน่วยงานทดสอบ
ชื่อโครงการ:		เลขที่รายงาน:		วันที่ทดสอบ:
ชื่อผู้ทดสอบ:		คุณสมบัติผู้ทดสอบ:		หมายเลขใบรับรอง:
ใบสั่งเทคนิคการทำงาน:				
หมายเลขรอยเชื่อม:	ตำแหน่งราง:	ชนิดของราง:	ขนาดของราง:	
ประเภทของรอยเชื่อม:	☐ เชื่อมต่อราง ☐ เชื่อมซ่อมหัวราง			
กระบวนการเชื่อม:	☐ Flash Butt Welding ☐ Aluminothermic welding ☐ Arc welding			
ชนิดของโลหะเติม (ถ้ามี):				
รายการเครื่องมือและอุปกรณ์				
ลำดับที่ 1:	หมายเลขอุปกรณ์:		วันที่สอบเทียบ:	
ลำดับที่ 2:	หมายเลขอุปกรณ์:		วันที่สอบเทียบ:	
เงื่อนไขการทดสอบ:	☐ สายตา ☐ แวนซ์ฉาย ☐ อื่น ๆ			
ค่าความสว่างบริเวณทดสอบ:		แหล่งกำเนิดแสงสว่าง:		
โลหะเชื่อมส่วนเกินหลังการเจีย (reinforcement)				
บนหัวราง:	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
ข้างหัวราง:	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
เอวราง:	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
ฐานราง:	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
รอยความไม่ต่อเนื่อง (discontinuity)				
ตำแหน่ง	ชนิดรอยบกพร่อง	ขนาด (mm)	ผลการประเมิน	
			☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
			☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
			☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
ความตรงของแนวราง (rail alignment)				
แนวตั้ง (บนหัวราง) :	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
แนวนอน (ข้างหัวราง):	mm	ผลการประเมิน:	☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ	
สรุปผลการประเมิน				
☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์				
ข้อเสนอแนะ:				
.....				
	ผู้ทดสอบ	ผู้ตรวจสอบ	ผู้รับรอง	
ชื่อ - นามสกุล				
ลายมือชื่อ				
ตำแหน่ง				
วัน/เดือน/ปี				

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างรูปภาพรอยบกพร่องบนรอยเชื่อมรางรถไฟในกระบวนการเชื่อมต่าง ๆ

1. กระบวนการเชื่อมวาบ (flash butt welding)

1.1 การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)

รูปที่ ง.1 การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)

ที่มา: ARTC (2021). ETN-01-06 Weld Quality Management Manual

2. กระบวนการเชื่อมอะลูมิเนียมเทอร์มิก (aluminothermic Welding)

2.1 รอยไหม้จากทราย (sand burn)

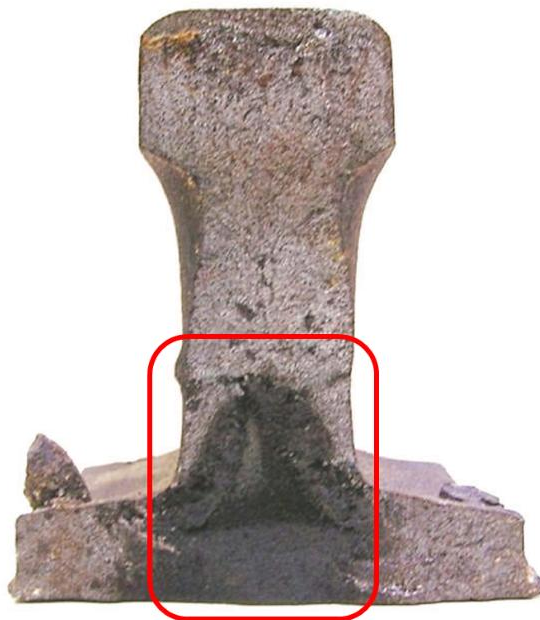
รูปที่ ง.2 รอยไหม้จากทราย (sand burn)

2.2 รอยบกพร่องบนวงรอบรอยเชื่อม (surface defaces in the weld collar)

รูปที่ ง.3 รอยบกพร่องบนวงรอบรอยเชื่อม (surface defaces in the weld collar)

2.3 รอยฉีกขณะร้อน (Thermal contraction – hot tear)

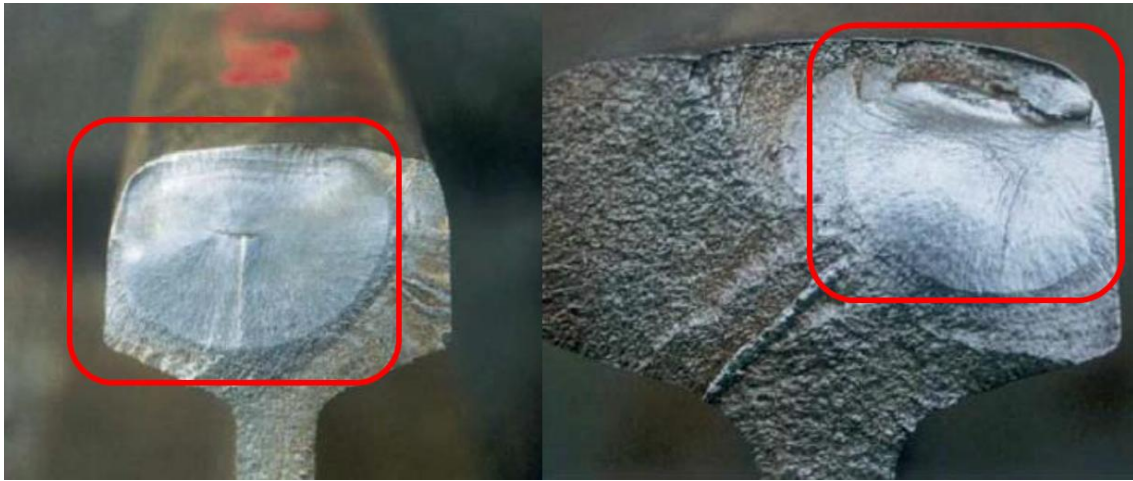
รูปที่ ง.4 รอยฉีกขณะร้อน (thermal contraction – hot tear)

ที่มา: EN 16729-5:2021 Railway applications – Infrastructure

– Non-destructive testing on rails in track – Part 5: Non-destructive testing on rails in track

2.3 รอยร้าวจากการล้า (fatigue cracks)

รูปที่ ง.5 รอยร้าวจากการล้า (fatigue cracks)

ที่มา: มาตรฐาน มขร. - C - 003 - 2564 มาตรฐานการตรวจสอบความเสียหายของรางรถไฟ
(rail inspection)

2.5 รอยฉีกตามขวางของรอยเชื่อม (transversal tearing of surface weld material)

รูปที่ ง.6 รอยฉีกตามขวางของรอยเชื่อม (transversal tearing of surface weld material)

2.6 ความเสียหายของวงรอบรอยเชื่อม บริเวณรูระบายแก๊ส (weald collar damage at vent riser)

รูปที่ ง.7 ความเสียหายของวงรอบรอยเชื่อม บริเวณรูระบายแก๊ส (Weld collar damage at vent riser)

ที่มา: EN 16729-5:2021 Railway applications – Infrastructure

– Non-destructive testing on rails in track – Part 5: Non-destructive testing on rails in track

3. กระบวนการเชื่อมอาร์ก (arc welding)

3.1 รูพรุน (porosity)

รูปที่ ง.8 รูพรุน (porosity)

3.2 รอยร้าวบนผิวราง (surface cracking)

รูปที่ ง.9 รอยร้าวบนผิวราง (surface cracking)

3.3 รอยร้าวตามขวาง (transverse cracking)

รูปที่ ง.10 รอยร้าวตามขวาง (transverse cracking)

ที่มา: EN 16729-5:2021 Railway applications – Infrastructure

– Non-destructive testing on rails in track – Part 5: Non-destructive testing on rails in track

3.4 การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)

รูปที่ ง.11 การหลอมละลายไม่สมบูรณ์ (lack of fusion)